

SUDSKA HRONIKA: SLUCAJ OMARSKA

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Usled prevelikog broja slucajeva, strazar iz Omarske je na svoje prvo pojavljivanje pred sudom cekao vise od nedelju dana.

Buduci da se u Hagu trenutno odvija sest sudskih procesa, i buduci da su sve tri sudnice svakodnevno - od jutra do veceri - zauzete, Momcilo Gruban je od trenutka svoje dobrovoljne predaje citavih osam dana morao da saceka kako bi mu bila data prilika da se izjasni kao nevin.

Inace poznatiji pod nadimkom Ckalja, Gruban je - kao bivsi komandir strazarske smene u zloglasnom zatocenicnom logoru Omarska (okolina Prijedora, severozapadna Bosna) - optuzen za protivzakonito pritvaranje civila, ubistvo, mucenje, silovanje, narusavanje licnog dostojanstva i svesno izazivanje patnji, kao i ponizavanje i degradaciju zatocenika.

Na svom kratkom, desetominutnom pojavljivanju pred sudom 10. maja, optuzeni se izjasnio kao nevin po svih 11 tacaka optuznice.

Gruban je za pomenute zlocine optuzen na temelju "komandne odgovornosti". Tvrdi se, naime, da nije pokusao da spreci niti kazni svoje potcinjene koji su ih pocinili.

Optuznica za zlocine vrsene u Omarskoj podignuta je jula 1995., a u medjuvremenu su okoncana sudjenja petorici logorskih komandira i strazara, kojima su izrecene presude u rasponu od pet do 25 godina.

Dvojici od pomenute petorice - koji su, poput Grubana, obavljali duznost komandira strazarskih smena - izrecene su kazne veoma razlicitog trajanja. Mladjo Radic je osudjen na 20, a Milojica Kos na sest godina zatvora.

Zrtve su potvrdile da je Radic komandovao "najgorom smenom", te da je ucestvovao u zlocinima nad zatocenicima, ukljucujuci i silovanje zena u Omarskoj. Kos je pak kaznjen iskljucivo za zlodela svojih potcinjenih, odnosno zbog toga sto ih nije sprecio niti kaznio.

Nekadasnji zatocenici su vec posvedocili da je "Ckaljina smena" bila manje okrutna od drugih. Ukoliko bude proglasen krivim, bice mu izrecena kazna koja je po tezini bliza Kosovoj nego Radicevoj.

Od onih cija se imena pominju u optuznici za Omarsku, na slobodi je jos uvek komandir logora Zeljko Meakic, kao i "posetilac" logora Dusan Knezevic, pri cemu se potonji takodje tereti i za zlocine pocinjene u drugom prijedorskom logoru (Keraterm).

Predrag Banovic i Dusan Fustar, kao optuzeni za zlocine u Keratermu, cekaju na pocetak sudjenja. Ukoliko Meakic i Knezevic uskoro budu dopremljeni u Hag, tuzilastvo ce verovatno zahtevati spajanje optuznica za Omarsku i Keraterm, odnosno zajednicko sudjenje preostaloj petoclanoj grupi okrivljenih iz prijedorskih logora.

Mirko Klarin je visi urednik IWPR za pitanja tribunala za ratne zlocine i glavni urednik novinske agencije SENSE.

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-hronika-slucaj-omarska>